

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.—

fél oldal ... » 16.— nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre be kellendők a Szent-István-Társulathoz.

Törvényünk a főrendek előtt.

A tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslatot most már a főrendház tárgyalja. Az általános vita során felszólalt Beöthy Zsolt:

«A nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslattal több nemzeti szempont vezet a kormányt. Nincs igaz magyar, aki örömmel ne üdvözölné a javaslat hazafias intencióit; szóló is ezek közé számítja magát s áhítja azokat az eredményeket, amelyeket céloz. A javaslat egy nagy elvi kérdéssel is foglalkozik, t. i. a felekezeti és az állami oktatás kérdésével. Minálunk ez a kérdés egész más természetű, mint Franciaországban vagy Angolországban. A miniszter azon az állásponton van, hogy országos érdek az oktatás közélcéljai valóítására működő tényezők föntartása. Ez a tétel általánosságban igaz, de némi megszorítással. A legnagyobb tisztelettel van a felekezeti oktatás közműveltségi és hazafias érdemeiért, de nem titkolhatja el azon meggyőződését, hogy bizony a felekezeti oktatás terén bizonyos divergens irányban centrifugális erők és törekvések nyilvánulnak, amelyek nem a hazafias oktatás valódi céljai érdekében valók. Kétséges, hogy a javaslat céljainak valóítására szolgáló eszközök elégségesek-e? A javaslat keresztül kíván vinni három célt. A magyar állam egységes gondolatának magyar nyelven való föltüntetését, a magyar nyelv hatékonyabb tanulását és az állami ellenőrzést. Ezek mellett szóló a magyar nép művelésének intenzívebbé tételét óhajtja, még pedig hazafias szellemben. Az a kérdés merülhet föl, képes-e a hazafias szellem érvényesülni bizonyos idegennyelvű területeken? Az iskola szelleme a tanítótól függ tisztára, aki az iskolába olyan szellemet visz belé, mint aminőt a preparandiában magába szívott. Az iskolákban a hazafias szellem tehát a tanítóképzéstől függ. Minden körülménynek arra kell közrehatnia, hogy a tanítóképzés a hazafias szellem érdekében történjék. És ezután a tanítóképzés reformját sürgeti.

Bogdanovics Lucián budai szerb püspök szerint a törvényjavaslat oly intézkedéseket tartalmaz, a melyek az egyházi önkormányzat szempontjából sérelmesek s az autonómiát szinte illuzóriussá teszik. Kijelenti, hogy felszólalása nem irányul a magyar nyelv tanítása és elsajátítása ellen, mert nincs józan gondolkodású ember, ki tagadni merné, hogy a magyar nyelv tudása e hazában mindenkinek szinte életkérdés, e nélkül se a közhivatalokban, se a társadalmi érintkezés terén nem lehet boldogulni. Az egyházi hatóságok is megeértették ezt és már 1879 óta gondoskodnak a magyar nyelv kötelező tanításáról. Végül az állam fegyelmi beavatkozásának korlátozását sürgeti.

Baltik Frigyes evangélikus püspök örömmel üdvözli a tanítók fizetésének rendezését. A javaslatnak az állami érdek megóvása és a magyar nyelv sikeres tanítása érdekében kontemplált intézkedéseit is helyesli és noha egyes szakaszokat nem lehet összeegyeztetni az evangélikusok önkormányzati jogával, mégis az állami szempontokból elfogadja a javaslatot akkor is, ha egyházának bizonyos áldozatokat kell is hoznia.

Metiamu János görög-keleti román metropolita nem szavazza meg a törvényjavaslatot.

Pap János aradi görög-keleti román püspök azt hangoztatja, hogy a javaslatnak egyes szakaszai, különösen a 21-ik és a 23-ik, mélyen sértik az egyházi autonómiát és így ő a törvényjavaslat ellen fog szavazni.

Hosszu Vazul lugosi görög-katholikus püspök igen örvendetesnek tartja a tanítók fizetésének rendezését, de ez maga még nem elég a tanítás színvonalának emelésére. A javaslat megnyirbálja az egyházak autonóm jogait. Kijelenti, hogy gondolkozásától távol van az, hogy az állam hivatalos nyelvének bár legintenzívebb tanítása elé akadályokat gördítsen; senkire nézve sem lehet sérelmes az állam nyelvének terjesztése, mert a magyar politikailag egységes nemzetnek fiai csak így juthatnak egymással szoro-

sabb érzelmi kapcsolatba. Egész életének vezérelve az, hogy a magyar és a román faj között szoros érzelmi kapcsolatot kell létesíteni és minden politikai akciót ebből a szempontból bírál meg; mivel pedig ezt a törvényjavaslatot, lehet, hogy talán túlságos pesszimizmusból, nem tartja alkalmasnak arra, hogy a magyarokat és a románokat egymáshoz közelebb juttassa, bár sajnálattal, de nem is fogja megszavazni.

Pénteken folytatja a főrendiház a törvényjavaslat tárgyalását és a lapok közlései szerint e napon többen felszólalnak a római katolikus egyház püspökei közül is és beszélni fog Zichy Nándor gróf, a magyar világi katolikusok vezére.

Azok a libák!

Csak a falusi tanító megmondhatója annak, hogy mennyi gondot akasztanak a nyakába ily időtáiban azok a falusi — libák. Minden félreértés elkerülése végett kijelentem, hogy a falusi libák elnevezését a szó-szoros értelmében veszem.

Azokat a kis, sárgászöld színben játszó pelyhes, esetlen állatkákat értem, melyek százával lepik el a pázsitot.

Öröm nézni őket, amint birkózik egy-egy a gyöngé fűszállal. Ez e gyöngé fűszál pedig erősebb, mint a leendő gúnár. Kis csőrével harcra kél a fűszállal. Egyik az anyaföldhöz ragaszkodik, melyből táplálékot nyer, a másik ellensége e szövetségnek és ketté akarja szakítani.

A természetes ösztön harca! Sokszor a kis liba húzza a rövidebbet, mert a gyöngé fűszál erősebb. A kis liba hanyatt vágódik és tehetetlen haragjában talpaival a levegőbe kapaszkodik, hogy újra talpra állhasson és folytathassa ott, hol elhagyta.

A falusi tanító pedig, ki a napi munka után lerázván az iskola porát egy kis sétát tesz és szemléli a zöldes kis liba és a zöld fűszál létért való küzdelmét, nem gondolva a reménybeli izletes libapecsenyére. A fűszál győzelmét kívánja és nyakszirtmerevédest kíván a tótágast álló kis libának.

Honnan ez ellenszenv? Talán vegetariánus lett az amúgy is vegetariánussá teremtett falusi tanító és többre becsüli a spenótot a ludaskásánál?

Elmélkedem a falusi tanítók dolgáról, tehát holmi félre kitérések e cikk keretében megengedhetők.

Kitünő tanítónk volt. Városi iskolában. Egyszer a lúdról olvastunk. Azt mondja a tanuló-társam: lúdtalp jobb a lúdnaknál.

Főlkialt egy nebulótársam: hát a lúdmáj nem jobb?! Elfutotta a vörösméreg a tanítónkat és suhogtatva kezében az akkoriban divatos pedagógiai eszközt, oda kiált — megjegyzem délelőtt 11 óra volt — ne említsd még egyszer!

Ez előtt nem volt szabad — még ebéd előtt

sem — megemlíteni a lúdmáját, mert — nem volt rá garas.

Az most is haragszik a kis libákra, mikor Apponyi gróf nemesszivüségéből július elsejétől lesz fillérje nem csak májra, de «ludfertályra» is.

Kapuzárás előtt vagyunk! Faluhelyen egy hónap mulva megtartatnak a záróvizsgálatok.

Meg a legelkiismeretesebb tanító is összeszedi minden erejét, hogy a földolgozott tananyagot néhány hét alatt átismételtesse.

Akkor helyt kell neki állni, mert az ő munkájáról van szó. Ha tud a gyerek, az a gyerek érdeme. Ha nem tud, az a tanító hibája. Mivel-hogy az iskolaszéki tagok és a szülők az egész szorgalmi idő alatt épen akkor és csakis akkor érdeklődnek feltett kincseik szellemi előmenetelére iránt, tehát az «exáment» a fő. Ez az utolsó ítélete a szegény falusi tanítóknak. Ezután ritkán jut a táradt tanítónak valami a mennyország örömeiből, hanem az elítélés keserű, meg nem érdemlett fájdalma. Miért? Ki az oka?

Keresd a — libát!

Szeptember derekán kezdődnek a szorgalmi idő. Igen ám! de még október derekán is a kezdőkkel bibelődik a mester úr. A hasznavehetője őrzi a libát, mert öszfelé nagy az ára. A cifra kendő, a rokolya, stb. melyet az eladott ludak árán vesznek, az előbbrevaló mint a tábla, az olvasókönyv és a szorgalmi idő betartása. Elég ha a gyerek a nevével letudja írni, ez a fölfogás.

Október végét rójuk, mikor megtelik az iskola. Negy-öt hónapig a gyerek betűt nem látott. Tessék körülbelül október végén előlről keszeni.

Tegyük föl azt a valószínű eshetőséget, hogy valami ragályos nyavalya befészkel magát a faluba. Ami könnyen megeshet, mert a gyerek igen szolid ruházatban is mehet iskolába. Ott úgy is meleg van. Lábbeli vasárnapra való. Miért rontaná azt a sárban? Nem is kell azt a nevelés és egészségtant oly nagyon tudni, hogy az ember ne jusson arra a következtetésre, hogy ily gondolkozás módján a difteria stb. gyermekszertető betegségek hamar sátoztottak a gyermekek között.

Vagy hiányzik egy esomó tanuló, vagy néhány hétre szüneteltetik a tanítást.

Ki issza meg annak a levét. A tanító az exámentkor, mivel nem tudott jó eredményt fölmutatni. A falusi nép nem keresi másban a nemtudás oka-fokát. A tanító a bűnbak.

Négy hónapig úgy is heverhet eleget és hiába eszi a kenyéret — ez a mondás — miért nem tanított a télen által?

Azután ismét jönnek a libák márciusban. Ezeket nem lehet pólyás habákra bízni. A fölött pedig ily piszmogó hivatalra nem vállalkozik.

Előszedik a tanköteleseket. Az elmaradhatatlan tarisznyába — melyet az anya a télen külön e célra szőtt — bele kerül a napi elemőzsia; kezébe a kis korsó és ostor adatik. Bucsúztatóul pedig az anyai oktatás: fiam vigyázz! ha

estére kelve haza jösz. hát lesz kumpéros lepeny meg turos mácsik. De vigyázz! mert ha egyik is hibázik, akkor kitekerem a nyakadat te pernahajder; te sirásom; hogy a ..... ütne beléd.

Az ígért és reménybeli mácsikra nem is rossz ez az utólagosan utalványozandó és kilátásba helyezett anyai áldás.

A libapásztorok ott az erdő aljában, reggeltől késő estig dévajkodnak a pázsiton.

A mester úr meg az iskolában tépi kevés ősz hajszálát, mert félig üres háznak — akarom mondani iskolának — beszél.

Az ismétléseknek kellene kezdődnie és ő a libák miatt akadályozva van, hogy tanulóit előkészíthesse a vizsgára.

Erre beállit minden önkénytelen és önkényes libapásztorra vedlett tanköteles.

Felejtett; látva a sokadalmat és esetleg illusztráltársaságot, zavarba jön. Végre is nem jól sikerült az exament. Nem a libákat keresik, hanem a tanítót — mivel hogy négy hónapig úgy is csak sétál és hiába eszi a kenyeret és még sem tudott az examentre elkészülni.

Szegény! ne a babér!

Nem keresem cikkem végeztével a kis libuskákat és az őszszel eladandókat. Másol, keresem a hibát!

A községi bíró uraknál!

A tanító félhónaponként beadja az igazolatlan és igazolt mulasztók kimutatását az iskolaszéki elnöknek. Ez beadja a községi bírónak.

A bíró urannak nincs hiába a mestergerendája. Tehát szaradjék egy kissé a tanító úr tintája. Föl vele. Majd ráérünk még. E miatt ugyan nem zaklat sem a főbíró úr, sem az adószedő sem a többi .... itt gondol egy nagyot és mond egy nagyobbat.

Ha azután a tanító szóvá és kérdéssé teszi neki alkalomadtán a dolgot és kezd szorongatni a bíró uram gögös gégáját — mert hisz mink fizetjük magát — ezzel ríposztos a bíró hát hallgason maga.

«Minek firkálja össze a eselédkéket?»

De mégis magába tér! Vasárnap a délelőtti istentisztelet után törvényt ül.

A kisbíró ilyenkor való dörgedelmes dobolására az asszonyok, illetőleg anyák küldetnek a hareba. Jobban tudnak duplikázni és replikázni, mint az emberek.

Megjelenik több komámasszony és sógorasszony a bíró házánál, több nem tartja érdemesnek tudomásul venni a dobszót és a stentori hangon való fölhívást.

A bíró akkor is sógor, koma, nászuram. Hiába erősíti orrára a tekintély elmaradhatatlan jelenyét az «okumlarumot». Másol szemüvegnek hívják.

No hát végre is az asszony győz! A bíró egy kicsinyiség megkárpalná őket — de ezt nem várják meg a megidézettek, hanem becsapva a bíró szobaaajtáját, ők rágódnak a mesteren — mert

hiszen a mester firkálta ki a gyerekeket — ez a menykőhárító a bíró részéről.

Elmarad a szóbeli megfenyítés; a pénzhünetés. Az iskola pénztárába egy árva vas sem jön be. Hiányoznak a szemléltető képek, térképek, stb. A község sajtójából nem igen bőkezűkodik az ilyen haszontalanságokra.

Ilyen eljárás mellett kezdődik a da capo al fine. A gyerekek tovább őrzik a kislibákat; a tanítót meg emésztik a kislibák. Bár megfordítva volna!

All right.

Íde kellene egy kis alapos törvény. Értem, a bírák kezéből kivenni az igazolatlan mulasztások dolgában való intézkedést. Majd más szemmel néznék a falusi tanítók tavasszal-összettel a libákat.

Ipolyfödemes.

Janovits Károly.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Tanképesítő vizsgálatok a főgyházmegyében.

Az angol hölgyek budapesti felső nép- és polgári tanítónépző intézetben: írásbeli május hó 10—11-én, szóbeli május hó 16—31-ik napjáig. Ugyanott az el. isk. tanítónépzőben: írásbeli május hó 27—június 2-ik, szóbeli június hó 10—19-ik napjain. — A budapesti Ranoldter-féle el. isk. tanítónépzőben: írásbeli május hó 27—június hó 1-ig, szóbeli június hó 19. és következő napjain. — A pozsonyi el. isk. tanítónépzőben: írásbeli május hó 21—23-ik, szóbeli június hó 10—15-ik napjain. — A nagyszombati el. isk. tanítónépzőben: írásbeli május 1. és következő, szóbeli június hó 3. és következő napjain. — Az esztergomi el. isk. tanítónépzőben: írásbeli május hó 22—25-ik, szóbeli június hó 18—24-ik napjain. — Az esztergomi óvónépzőben: szóbeli június hó 13—15. napjain.

A nagyszombati tanítónépzőintézet I-ső osztályába a következő 1907/8. tanévre fölvételért folyamodhatnak 14. életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leánynépiszkolát, a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy leánygimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Fölvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a fölvétel. A fölvételi kérvényekhez a következő okmányok esatolandók: 1. Keresztlevel. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az idej első félévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30-án föltétlenül beküldendő. A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havi díj 36 kor. (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-éig kell benyújtani. A fölvétel július hó első napjaiban lesz elintézve. miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II., III. és IV. osztályba szintén vehetők föl új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A III. osztályba fölvehetők olyanok is, akik kisdédvönői oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam külömbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek. A bennlakásról prospektust szivesen küld az igazgatóság. Nagyszomban, 1907. május 2-án. Dr. Bilinszky Lajos, képzőintézeti igazgató.

Kath. tanintézetek ünnepélyének műsor összeállítására. Nem szükséges rámutatnom az iskolai ünnepélyek kedélyt nemesítő, jellemet képző hatásaira. Vallás-erkölcsi és hazafias szempontból egyaránt előkelő helyet követelnek nevelési rendszerünkben az iskolai ünnepélyek, a tanítványok nyilvános föllépése számára. Súlyt kell azonban fektetni arra, hogy e kiválóan alkalmas nevelési eszköz egyrészt csak mértékkel alkalmaztassék, másrészt különös gond fordítottassék az előadásra szánt műsor összeállítására. Előfordult, hogy a kath. tanintézetben iskolai ünnepély alkalmával oly költői mű-

vek adattak elő, melyek a katolikus szellemmel határozottan ellenkeznek. Ily sajuálatos esetek ismétlődését megakadályozandó, a kath. tanintézetek igazgatóinak kötelességévé teszem, hogy a nyilvántartásokról készült kiadványok kiadásában megjelent avagy más egyházi jóváhagyással bíró könyvekben található költői műveket vegyék föl a tárgysorozatba; az egyházi jóváhagyást nélkülöző könyvekből kizemelt bármilyen néven nevezendő szöveges műsorszámokat pedig előzőleg az egyházhatóságnak bemutassák.

Ertesítők kötelező beküldése az orsz. pedagógia könyvtár és tanszer-múzeum részére. A nm. vall. és közokt. minisztérium folyó évi márc. hó 13-án 10519. sz. a. kelt megkeresése folytán utasítom a fő-egyházmegyeinek kormányzások alatti levő összes iskolák és tanintézetek igazgatóit, hogy a vezetésük alatt álló intézetek összes ez ideig megjelent Ertesítők egy-egy példányát most, a jövőben megjelenő Ertesítők egy-egy példányát pedig mindenkor az illető tanév végén küldjék az «Országos pedagógiai könyvtár és tanszer-múzeum» elnökségéhez (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 47. sz.), hol azok a könyvtárban megőrzés végett elhelyeztetnek.

Koronázási emlékfűzet. I. Ferenc József Magyarország apostoli királyának megkoronázása 40 éves évfordulójának ünnepére «Koronázási Emlékfűzet» jelent meg a népiskolai növendékek számára. Ez alkalomszerű fűzet kapható Buzárovits Gusztáv könyvkereskedésében Esztergomban. Ára 20 fillér.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. Az országos kath. Tanügyi Tanács f. év május hónap 23-án délelőtt 10 órakor a Szent-István-Társulat kistermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Bibornok hercegrímás magas leiratai a nagymélt. püspöki kar határozatai értelmében való intézkedések megtétele tárgyában. 3. A 100-as bizottsági közgyűlés tárgyszövegének megállapítása, az előadók fölkerése, a rendező-bizottság kiküldése. 4. A kath. tanítóegyletek, körök és azok tagjainak bevonása a keresztény szociális tevékenység országos szövetségébe. Előadó: Szentiványi Károly, a keresztény egyesületek orsz. szövetségének igazgatója. 5. A kath. elemi képzőintézetek szervezeti szabályzatának előkészítése. 6. Indítványok. Hazafias üdvözléssel Budapest, 1907. május 10. Dr. Szentgyörgyi Jordán Károly apát, egyházi elnök, Ember Károly lovag v. elnök, Dreisziger Ferenc titkár.

Tanítógyűlés. Kovács Zsigmond ker. esperes úr kivánságára a kisbolygasszonyi esperes kerület tanító-köre Selegszánton f. é. április hó 30-án délelőtt 9¹/₂ órakor iskolavizsgálattal összekötött rendes gyűlést tartott. A tárgyszorozat főbb pontjai voltak: Szentmise. Payrich József főtanító vezetése alatt álló III., IV., V., VI. osztályban tanított tantárgyakból az egyesület tagjai által tetszés szerint választandó tantárgyak tüzetes vizsgáztatása. Hozzászólások. Elnöki jelentések. Gazdasági ismétlőiskola. (Eszmeesere) Ifjúsági könyvtár.

Meghívó. A szombathely-egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület jánosházai köre, Polgár István kartárs 40 éves tanítói működésének megünneplése végett, disztinguált egybekötött tavaszi gyűlést, a határozattal előterveleg, Karukó helyett Jánosházán tartja meg június hó 4-én, melyre úgy a jubilánsnak tisztelőit, mint a tanügy barátait és tagtársakat tisztelettel meghívom. Vásárosmiskén, 1907. május 6-án. Szabó Imre, körelnök.

Meghívó. A Kiskomáromi és nagykanizsai egyesület róm. kath. tanítói kör f. é. május hó 23-án Kiskomáromban tartja évi rendes közgyűlést, amelyre a jelkészt urak, a tanügy barátok és tagok tisztelettel meghívotnak. A tárgyszorozat főbb pontjai: Reggeli 9 órakor szentmise. Elnöki megnyitó és az egyesület működésére vonatkozó jelentések tárgyalása. A «Kath. Orsz. Szövet-

ség» által kifizetett tétel tárgyalása. Előadó: Brichta József zalavári tanító. Gyakorlati tanítás. Tartja: Kávé János balatonmagyaródi tanító. Utána bírálat. Indítványok. Kiskomárom, 1907. május 5. Wacha Adolf, körelnök, Draskovits Márton, jegyző.

Meghívó. A «Kassavideki róm. kath. tanítóegyesület» kassai köre f. é. május hó 14-én Abaujkenyhecen tartja rendes tavaszi közgyűlést, melyre a kör tisztelt (tanító és tanítónő) tagjai, valamint a tanügy-barátok tisztelettel meghívotnak. A tárgyszorozat főbb pontjai: Reggeli 9 órakor szentmise. Gyakorlati tanítás, tartja: Kálnay Alajos úr. Gyakorlati tanítás megbeszélése. A központi választmány által kitűzött pályamunkák fölolvastása s azok beszédese. Az «Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöksége által» a «Népnevelő» 15. sz. ajánlott 1—5 tételek tárgyalása, melyekre a tagok véleményét lehetőleg írásban kérjük. Szabadon választott munkák fölolvastása azok fölötti eszmeesere. Jövő gyűlés helyének megállapítása. Enyiskér, 1907. Május 4. Horván Endre, körelnök, Zsembei István, körjegyző.

Tanítógyűlés. A bajóthi, esztergomi és parkányi róm. kath. tanítói körök választmányának a múlt évi december hó 13-án tartott közös üléséből hozott határozata alapján f. évi május hó 4-én Esztergomban, a város ház nagytermében az «Esztergom-vidéki róm. kath. Népnevelők Egyesületé»-nek újból való megalakítása végett közgyűlést tartottak. D. é. 9 órakor szentmisét haligattak a belvárosi plébániatemplomban. 10 órakor a közgyűlést megnyitotta, Schiffer Ferenc p. prael. kanonok, főtanfelügyelő képviselője. Grösswein Sándor győri kanonok, országgyűlési képviselő előadást tartott a szociális-musról. Walter Gyula p. prael. kanonok ismertette a magyar kath. tanítók országos árvaházaának ügyét. Ezen alkalommal az esztergomi tanítóképző intézet mellett fennálló gyakorló iskola a jelen tanévben elért kézimunkából sikerült (saját) kiállítás rendezett.

VEGYESEK.

Püspöki konferencia. A magyar püspöki kar Vaszary Kolos biboros hercegrímás elnöke alatt kedden délelőtt konferenciát tartott, amelyen a kongruál- és egyéb ügyekkel foglalkozott.

Püspökszentelés. Kránitz Kálmán cymaei püspök fölszentelése vasárnap délelőtt ment végbe. A fölszentelés az angolkisasszonyok templomában történt. A fölszentelést Hornig Károly báró veszprémi megyés püspök, Kohl Medárd fölszentelt püspök és Kutrovácz Ernő győri segédpüspök végezte nagy segédlettel. Kránitz Kálmán fölszentelt püspök ezen méltóságában is megtartja az egyházmegyei főtanfelügyelői állást, ami a tanítók között általános örömet ébresztett.

Főpásztori körlevel a koronázási jubileumról. Gróf Maulath Gusztáv Károly most adta ki V-ik számú körlevelét, melyben felhívta az iskolákat, intézeteket a koronázási jubileum megünneplésére.

Egy igazgatótanító ünnepése. Aldozócsütörtökön délelőtt tizenegy órakor ünnepséggel leplezték le Budapestben, a Lónyai-utcai elemi népiskolában Vajdofy Gusztáv igazgató arcképét. A tanferfiak, tisztelők és a volt tanítványok ez alkalomból szép ünnepséges részvételtek az igazgatótanítót. Az ünnepi beszédet lapunk szerkesztője, Ember Károly lovag, iskolaszéki alelnök tartotta.

Jótekonny multság. A rajeci róm. kath. népiskola tanbistülete 1907. évi május 20-án Rajecen, az állami óvoda nagytermében és összes helyiségeiben Mihálik József apátkanonok és egyhalm. főtanfelügyelő, Kosztka Mihály kir. tanácsos, tanfelügyelő fővédnöksége, bellusi Baross Károly egyházi, dr. Pokorny Nándor világi iskolaszéki elnökök védnöksége alatt a trenesvármegyei «Kosztka Mihály tanítók háza» javára táncmulatsággal egybekötött énekes-zenes gyermek tündérvjátékot rendez.

Pályázati hirdetés. A szombathely-egyházmegyei róm. kath. Tanítóegyesület a Ferenc József Tanítók Házában a fölvetelt biztosító alapítványára pályázatot

hírdet. Folyamodhatnak mindazon ifjak, akik a budapesti tudomány- és műegyetem, vagy egyéb fő- és szakiskolák szorgalmas és példás magaviseletű hallgatói, akiknek apjuk, illetőleg anyjuk tanár, tanító, nőtanító vagy óvó, a Szombathelyegyházmezei Tanítóegyesületnek és annak segítő-osztályának legalább öt év óta tagja és az Eötvös-alap jövedelméire egyébként is jogosult, azaz az Eötvös-alapnak alapszabályszerűleg elvállalt kötelességét teljesített rendes, illetőleg rendkívüli tagja. A folyamodók folyamodványukat az alulírt elnökhöz június 30-ig nyújtják be. Melléklendő: 1. iskolai bizonyítvány, 2. keresztlevel, 3. az okirat, mely szerint a főlételt jogosan kéri, 4. vagyoni és családi viszonyairól szóló hiteles és kimerítő bizonyítvány, 5. hatósági orvosi bizonyítvány. Az alapítványi helyre főlétt ifjúnak féldíjas (havi 13 kor körül) köztartás biztosítatik. Sárvar, 1907. május 5. *Barabás György.*

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Az elhalálozás folytán üresedésbe jött **nyitraegerszeghi** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Ezen állása a következő javadalmazással van egybekötve: 1. két szoba, egy konyha, kamra, istálló és fűskamrából álló lakás hasznélvezete, az ugyanott lévő 300 □ölnek megfelelő házikerttel együtt, 2. Négy magyar hold és 732 □ölet tévő szántóföld hasznélvezete, melynek ezidőszerinti bérjövédalma 256 korona, 3. Köszpenzfizetés a községi pénztárból 600 kor., mely 14 évi előleges részletekben fizetetik, 4. Mecka gabona, melynek értéke a folyó piaci árak szerint 350 koronát képvisel, 5. Stóla és alapítványi misék után az eddigi jövédalm aránya szerint 210 kor., 6. Ostyasütesért és oforából 16 kor., 7. Két öl tűzifa saját használatra, mely a község által megvétefik és beszállítatik, egyenértéke 48 kor., 8. A közös legelőre 4 db. szarvasmarha, az ugar legelőre pedig 6 db. sertés kihajtási joga, egyenértéke 40 kor. Kötelességei: A kántori teendők végzése, az I—II. oszt. önálló vezetése és a felsőbb osztályok, valamint a gazdasági ismétlőiskola vezetésével megbízott tanítót szükség esetén díjazás nélkül helyettesíteni. A pályázati kérvények kellően felszerelve a működési bizonyítványok melléklésével **június 1-ig** az iskolaszék elnökéhez küldendők. A választás napjáról a pályázók külön értesíttetnek, amikor is az orgonai és énekpróba céljából személyesen tartoznak megjelenni. *Vida János*, iskolaszéki elnök. 186 1—1

A felsőzellei anyaegyházhoz tartozó **sziládi** róm. kath. tanítói állásra igen fontos okoknál fogva újabb választás f. é. **május hó 28-ra** kitűzetvén, ezennel pályázat ismételtlen hirdetik. Járandóságai egészen úgy maradnak, mint a «Népnevelő» f. é. 15. számában kitéve vannak, csak azokhoz hozzáadtuk ez: 1. Az egész iskolaépületet e nyáron rendezni kell, s így a megválasztott tanítónak szeptember 1-én lakása lehetne. 2. A pályázóknak okvetetlenül a tót nyelvet kell tudniok. 3. A választás napján a pályázóktól személyes megjelenésük kívántatik. *Steglik Károly* felsőzellei plébános, sziládi iskolaszéki elnök. 185 1—1

Pécsi egyházmegye.

Gyűrűfői (Baranya m.) tanítói állásra **június 15-ig** pályázat hirdetik. Jövédalm: 638 kor., előleges ne-

gyedévi részletekben, két hold belseg: 17 kor., három öl tüzelő hasábfá: 36 kor., legeltetési jog 10 kor., stóla: 10 kor., államsegély 89 kor., összesen: 800 kor. Két szobás lakással és melléképülettel. Kötelesség: mindennapi és ismétlőiskolások tanítása és litániák végzése. *Plébánia hivatal* I. b. Baranya m. 183 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **forgáchfalvi** róm. kath. kántortanítói állásra f. é. **május hó 22-re** pályázat hirdetik. Hatóságilag főlétt jövédalma: 1473 kor. 92 fill. Esedékes korpótlék államsegélyből biztosítva. Kétszobás lakás, konyha, élesztár s a szükséges melléképületek. Okleveles kántortanító urak pályázhatnak, akik tótul is tudnak. Az állomás azonnal elfoglalandó. **Forgáchfalva, 1907. május 7-én.** *Dortsák József* plébános, iskolaszéki elnök. 184 1—1

Ajánkozás. Osztály-, segéd- vagy helyettes - esetleg kántortanítónak tót vidékre ajánlkozik egy 30 évi gyakorlattal bíró kántortanító. Megkeresésének P. Gy. kath. kántortanító. *Modor, 128 sz. Pozsony m.* 187 1—1

≡ Orgonahangok ≡

900 éneket tartalmazó imakönyv. Különféle díszes kötésben 3, 4, 5 korona. **Molnár**, kántor, Kunszentmiklós. Bérma-ajándékul alkalmas. Gyönyörű énekek. 173 3—3

Mária hónapjára,

májusra, alkalmas nagyhatású **magyar stílu Mária-dalokat** a következő füzetek tartalmaznak

Hazafias Mária-dalok. Kedvezm. ára 2 K.
Hazánk Nagyasszonya. » » 2 «
Immaculata. » » 1 «

Megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett a szerző kollegánk lakcímén:

KONTOR ELEK,

Budapest, VII., Thököly-út 42. sz.

Ugyanott megrendelhetők még:

Magyar Dallamos Ünnepi Praeludiumok

az összes hangnemekből, amely a függelékkel együtt 32 nagyobb orgona-darabot

— tartalmaz. Kedvezményes ára 4 korona. —

Miatyánk és Üdvözlégy. Kedvezményes —
— ára 1 korona. —

Akik a fenti műveket a jelzett kedvezményes árral (összesen 10 koronában) megrendelni sziveskednek, azok egy esinos kiállítású sikerült «Tanító-
— indulót kapnak ráadásul. —

Vizsgai jutalomkönyvek, ifjúsági iratok,

melyek

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

kiadásában megjelentek.

Ifjúsági irataink tartalmuknál és kiállításuknál fogva egyaránt igen alkalmas vizsga-ajándékok s nagy részük a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól úgy ilyen alkalmakra, mint iskolai ifjúsági könyvtárak részére ajánlást nyertek.

Japán mesék. Számos eredeti képpel. Irta és rajzolta *Akantisz Viktor*. Ara kötve ... kor. 2.40

Falusi gyermekek könyve. Irta *Ankó A.* — Ara kötve: kor. —.80

Aranka, vagy: Az alázatosság diadala a kevelység fölött. Ara kötve ... kor. 1.—

Aranykönyv az ifjúság számára. *G. Betere* után francziából fordította *Aschenbrenner József*. Ara kötve ... kor. 2.60

Ahitat szárnyain. Himmuszok és vallásos költemények. Irta *Rón Aladár*. Ara ... kor. 3.—

László főherceg élete és halála. Irta *Bajon Mihály dr.* Sok szép képpel. Ara díszes köt. kor. 1.20

Pompéji utolsó napjai. Regény. Irta *Lord Lytton Bulwer*. A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. — Ara kötve kor. 2.40

Az édes mostoha. Irta *G. Büttner Julia*. 4 képpel. — Ara kötve kor. 2.—

Az elveszett aranyvirág. Regény fiatal lányok számára. Irta *G. Büttner Julia*. Ara díszes kötésben ... kor. 1.80

Amit a csillagok látnak. Irta *B. Büttner Lina*. Elbeszélés az ifjúság számára. Ara felvaszonkötésben kor. 1.40, egész vaszonkötésben ... kor. 2.—

Testvérek vagyunk. Irta *B. Büttner Lina*. Négy képpel. Ara díszes kötésben ... kor. 2.—

Juliánka. Irta *B. Büttner Lina*. Elbeszélés serdüülő lányok számára. Ara kötve ... kor. 1.60

Öt évi találkozó. Elbeszélés fiatal lányok számára. Irta *B. Büttner Lina*. Ara köt. kor. 2.—

Felhőmesék. Irta *Czike Lora*. Ara kötve ... kor. 1.20

Mária-legendák, képekkel. Irta *Dedek Crescens Lajos*. Ara kötve kor. 2.40

Vallásosság és kincsvágy. Ifjúsági elbeszélés Mexiko meghódítása idejéből. Irta *Demény Dezső*. Ara kötve ... kor. 2.—

Trifolium, vagy három jomadar kalendjai, melyeket az ifjúság épülésére elmond a Trifolium egyik tagja. Irta *Demény Dezső*. Ara ... kor. —.60

Twist Olivér. Regény. Irta *Dickens Károly*. A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Ara kötve ... kor. 2.—

Nickleby Miklós élete és viszontagságai. Regény. Irta *Dickens Károly*. A magyar ifjúság számára átdolgozta *Hersei Sándor*. Kötve ... kor. 2.80

A lelkiismeret, vagy: Brook-Mari megpróbáltatásai. Amerikai elbeszélés. Irta *Dorsey Anna*. Ara díszes kötésben kor. 1.60

Emma néni meséi. Jé gyermekek számára. *Uduty Géza* eredeti rajzaival. — Ara kötve kor. 2.40

Laurencia. Elbeszélés a japán nepelről. Irta *Fulleton Géorgina*. — Ara díszes kötésben kor. 1.60

Martini Gusztáv életrajza. Irta *Gruber Ferd. Horf Gy.* Köt. kor. 1.60

Új magyar köszöntő. Gyaládi ünnepségek alkalmára való köszöntések. Verseken, level- és beszédalakban szülők, nagyszülők, rokonok, tanítók és ismerősökhöz stb. A tanulói ifjúság és felnőttek számára. Irta *Győrffy János*. Kötve kor. 1.—

Magyar Szavalókönyv. I. füzet. Valogatott költemények. Az elemi fiú- és leányiskolák I. és II. oszt. számára. Irta *Győrffy János*. Kötve ... kor. —.32

— II. füzet. Valogatott költemények. Az elemi fiú- és leányiskolák III. oszt. számára. Irta *Győrffy János*. Kötve kor. —.32

— III. füzet. Valogatott költemények. Az elemi fiú- és leányiskolák IV. oszt. számára. Irta *Győrffy János*. Kötve kor. —.32

— IV. füzet. Valogatott költemények. Az elemi fiú- és leányiskolák V. oszt. számára. Irta *Győrffy János*. Kötve kor. —.36

— V. füzet. Valogatott költemények. Az elemi fiú- és leányiskolák VI. oszt. számára. Irta *Győrffy János*. Kötve kor. —.36

— Az öt füzet egybe kötve. Erősegyezsvaszonkötésben kor. 1.40

Hasznos mulattató. Gyűjteményes ifjúsági kiadvány. Képekkel. Díszes vaszonkötésben kor. 1.60

Hasznos olvasmányok az ifjúság számára. Képekkel. Díszes kötésben. Ara ... kor. 2.—

Ifjúsági olvasmányok. Képekkel. Ara kötve ... kor. 2.—

Virágcsokor a kath. gyermekkerthől. Irta *Hottler*. Fordította *Tóth M.* — Ara kötve kor. 1.60

Az Úr Jézus születőföldjén. Utóirat Palesztináról. Irta *Herber Lipót*. Ara ... kor. 3.—

Ifjúság könyve. Elbeszélések és költemények. Ara köt. kor. 2.—

Az ifjúság öröme. Mulattató és tanulságos ifjúsági olvasmányok kath. fiú- és leánygyermek számára. I—V. kötet. Ara vaszonkötésben kötetenként kor. 2.40

Szent Imre herceg. Élet- és jellemrajz. Irta *Kirácsón Imre*. Ara kötve ... kor. 1.20

Karácsonyi képekönyv 50 gyermeknek számára. Ara kötve kor. 2.40

Levelek hugomhoz az olvasásról. Irta *Kisfaludy A.* Ara füze ... kor. 1.20
Kötve ... kor. 2.—

A testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Irta *Kincs I.* Két képpel. Ara kötve ... kor. —.80

A vadon gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. Irta *Kincs István*. Két képpel. Ara kötve kor. —.80

Romok a rom fölött. Történeti elbeszélés. Irta *Kincs István*. Kötve ... kor. 1.80

Levelek az első szent áldozás után. Franciából fordította *Stadler Endre*. Ara félévaszonkötésben ... kor. —.50
Egész vaszonkötésben. kor. —.80

Milleniumi emlékkönyv. Sok szép képpel. Ara díszes vaszonkötésben. ... kor. 1.60

A Miklós országa. Irta *Pap bécsi*. Számos képpel. Ara kötve kor. 1.20

Magyar Szentegyházak regéi. Irta *Latkóczy Mihály*. Ara kötve ... kor. 2.40

Két fiú története. Ara kötve kor. —.50

A magyar történet századai. Irta *Dr. Lőrincz Gyula*. Ara díszes vaszonkötésben kor. 1.60

Márta naplója. A női ifjúságnak ajánlja a Szent-István-Társulat. Ara kötve ... kor. 2.40

Karácsonyi aranykönyv. Irta *Pap bécsi*. A legdíszesebben kiállított verses képekönyv 7—12 éves gyermekek számára. Ara színes egész vaszonköt. kor. 4.—

Irodalmunk a milleniumig. Irta *Pintér Kálmán*. Számos szép képpel. Ara díszes vaszonkötésben ... kor. 1.60

Magyar drámai mesék a magyar ifjúság számára. Irta *Pintér Kálmán*. Ara angol félévaszonkötésben ... kor. 2.—

Színhátek ifjúsági színpadra. Irta *Pokorny Emánuel*. I. köt. (Tartalma: Vertanú-család. — Morus Tamás.) Ara kötve kor. 1.60

Ugyanaz. II. kötet. (Tartalma: A padlásszobában. — Az örökség. — Inkognitó. — Az igazgató úr. — A fogadás.) — Ara kötve kor. 1.60

Kis barátainknak. Versek, történetek. Irta *Prónai Antal*. Ara díszes vaszonkötésben. kor. 1.60

Futó csillagok Ifjan elhunyt költőink jellemképei. Irta *Prónai Antal*. Ara kötve ... kor. 1.60

Beppo, a lazzaroni fiú. Napolói történet. Irta *Koltcs K.* Ford. *Ploskál Rudolf*. Ara kötve kor. 1.60

Petike. Elbeszélések. *Rosegger* Péter műveiből összeválogatta és az ifjúság számára lefordította *Kőrösi Henrik*. — Ara kötve kor. —.80

Az esti csillag. Történeti elbeszélés a XVI. századból. Fordította *Russek Antal*. Ara kötve kor. 1.40

Öt világrészen keresztül. Irta *Sebők Imre dr.* A művelt közönség, de különösen az ifjúság számára. Ara kötve kor. 8.—

Az én naplóm. Irta *Sebők Imre dr.* Kötve kor. 2.40

Egyiptomi József. A mi kedves Üdvözítőnk Jezus Krisztusnak megragadó előképe. Irta *Seeburg József*. — Ara kötve kor. 2.40

Sötét napok. A három árva. Elbeszélések az ifjúság számára. Kepekkel. Ara kötve kor. 1.60

Szabadórákra. A kath. ifjúság számára. Ara kötve kor. 2.—

A falu őranjyala. Irta *Szabó Imre*. Ara kötve ... kor. 1.40

Kicsinyek áhitata. Tartalmazza a vallásos gyermekirodalom legszebb verseit és elbeszéléseit. Irta *Szőmard I.* Díszes köt. kor. 2.—

A szent Jobb, vagy: Az első apostoli király szent jobb kezének története. Irta *Cenner L.* Ara ... kor. —.80

A győri vaskakas. Elbeszélés a török hódítás korából. Irta *Szerelmhegyi Tivadár*. Kötve kor. —.60

A magyar szív. Csopaki Pali levelei nejehez Mártához. Irta *Széklay János*. — Ara kötve kor. 2.40

A torony története. Irta *Széklay János*. **Gonosz idők.** Irta *Kincs I.* Két elbeszélés. Ara kötve kor. 1.60

Tisztító tűzön át. Regény az ifjúság számára. Kepekkel. Irta *Széklay János*. — Ara kötve kor. 2.20

Tanulságos olvasmányok az ifjúság számára. Kepekkel. Ara kötve ... kor. 1.60

Apró történetek. Irta *Tutsek Anna*. Ara kötve ... kor. 1.80

A várnai esata. Irta *Vasváry Kolos*. Ara füze ... kor. 1.—

Öröklámpa. Irta *Wiseman*. Ara félévaszonkötésben 50 fillér, egész vaszonkötésben ... kor. —.80

Gyónási könyvecske kath. gyermekek számára. Irta *Drécher Tivadár*. Ara kötve kor. —.36

A bérnálás szentsége. Elkészítő oktatások a bérnálás szentségének fölvetéséhez. Összeállította *Novák Lajos*. Ara kor. —.24

Szent-István első magyar király. A kereszténységnek Magyarországon 900. esztendői jubileuma alkalmából Irta *Kisfaludy Z. Lajos*. (Sok szép képpel.) Ara ... kor. —.32

Japán. Történelmi föld- és neprajzi vázlatok. Irta *Szeghy Erno*. Ara kötve ... kor. 2.—

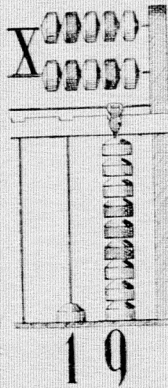
Kaphatók

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2. sz.

≡ A modern Váltó-számgep ≡

letyoga azon alapszik, hogy újabb számrendszerünkben 2-féle tíz van: jobbeli és irásbeli. Amaz *tízegy* (x mint sokaság), ez *tíz* (10 mint egység); azzal számolunk, de nem írunk; ezzel írunk, de számolni nem lehet. 10-ből pl. 3: el nem vehető, míg x-re nem váltottuk; viszont 9-re s. következik, mely csak 10-re váltva írható be. — Min. engedélyezve van mértékemmel együtt, melyek szinte jobbák minden másnál.

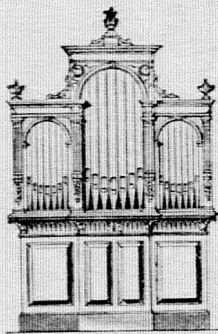
1821-2 Dr. Eben M., nagykorosi pléb.

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kítünő összeállítású. 250 válogatott, szabályos orgonakíséretű gyászmise-éneket tartalmazó énekkönyve mélyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfelegyházán.

154 9-8

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalom el jóállás mellett.

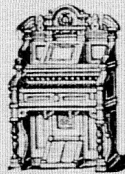
Stephaneum nyomda r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest. X., Delej utca 11 B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkal templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tantervek és lelkészeknek különös szakszolgálat. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletzetes engedélyezve. 796

HEGEDÜS-UJLAKI

köszöntőkönyv versben és prózában. Tanulóknak füze 1 korona, kötve 2 korona.

Alkalmos jutalomkönyv vizsgákra.

A Györegyházmegyei könyvsajtó kiadóhivatala, Győr. 169 3-5

Zimmermann Gyula Henrik, Lipcse.

Legjobb szerkezetű harmonium gyára.

Üzletek: Lipcse, Szent-Petervár, Moszkva, Riga, London. Egyedüli képviselő Magyarország és Ausztria részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

Számos elismerővel kiváló szak tekintélyektől, az egész világból.

A Zimmermann-fele harmoniumok művészi hangolva, mindenütt feltűnő kellenek elvarázslóan szép összhangjával. Előnyös feltételeink tanítók részére: A vetelár felének vagy legalább egy harmadának lefizetése és a maradék részletekben meg egyezés szerint.

Költségmentes szállítás.

Képes harmoniumárjegyzék ingyen.

További különlegesség templomok és iskolák részére: Igen erős szerkezetű, német módszerű, légnymatú harmoniumok igen erős atható hanggal. Igen erős kereslet miatt kérjük a megbízásokat idejekorán közölni.